

De schaduw van Mozes

Wist u dat zelfmoord onder jongeren tegenwoordig doodsoorzaak nummer één is? Iedere dag plegen minstens vier mensen zelfmoord. In hun afscheidsbrieven lezen we diverse keren: 'Als ik hulp nodig had, interesseerde niemand zich voor mij. Ik was alleen. Niemand bekommerde zich om mij. Wat maakt het uit of ik leef of dood ben?'

Eenzaamheid is een intense pijn. Het geeft ons een gevoel van leegte en nutteloosheid. Ook christenen verlangen ernaar dat ze op een liefdevolle en eerlijke manier aandacht krijgen. Hoewel we tegenwoordig over diverse communicatieve middelen beschikken, zoals e-mail, brief, fax, telefoon en SMS, heerst er toch

een gebrek aan communicatie onder christenen. Nu worden er onder ons zelden lichamelijke zelfmoorden gepleegd, maar er vinden wel vaak geestelijke zelfmoorden plaats. We missen mensen die zich in onze positie kunnen inleven. Gelovigen die voorleven wat ze zeggen. De Bijbel leert ons dat we elkaar, jong en oud, nodig hebben. Denk maar eens aan Mozes en Jozua, Nathan en David, Naomi en Ruth, Elia en Elisa, Barnabas en Paulus, Paulus en Timotheüs. Jong en oud horen bij elkaar. Laten we eens één van deze bijbelse koppels nader bekijken. Gaat u met mij mee terug in de tijd? We gaan naar de Sinai-woestijn, waar we zo'n koppel ontmoeten: Mozes en Jozua.

Jozua, de schaduw van Mozes

Jozua bevond zich sinds zijn jeugd aan de zijde van Mozes (Nm11:28). Hij was zijn dienaar en volgde hem overal waar hij naartoe ging. Hij was als het ware de schaduw van Mozes. Als we het leven van Jozua nader beschouwen, zien we de grote invloed die Mozes op deze jongeman had.

Samen leven in Gods aanwezigheid

Jozua was degene die het dichtst bij Mozes aanwezig was, toen deze van aangezicht tot aangezicht sprak met de Here God. Hierdoor leerde hij hoe een levende relatie met God eruitzag. Jozua groeide dus niet alleen door het lezen van de Thora, maar ook door de praktische omgang met Mozes. Hij leerde dat Mozes God moest zoeken in het gebed om Israël goed te kunnen dienen. Jozua zag dat de kracht van Mozes, als leider van het volk, afkomstig was uit zijn diepe relatie met de Here God.

Het boek Exodus vermeldt tevens dat Jozua niet wegging uit de tent (Ex33:11). Waarom? Wilde hij de atmosfeer van Gods tegenwoordigheid niet missen? We weten het niet precies. Maar we kunnen wel met zekerheid zeggen dat zijn relatie met God gevormd werd door Mozes, de man van het gebed. Een hoogtepunt was bijvoorbeeld dat hij Mozes mocht begeleiden op de berg Sinäi (Ex24:13). God zou zijn Thora door Mozes aan het volk geven en Jozua mocht Mozes hierbij vergezellen. Hoe beleefde Jozua deze tocht? We weten niet welke gesprekken ze tijdens hun klimtocht voerden. In ieder geval was deze belevenis voor Jozua uniek. Hij mocht als enige van het volk Mozes begeleiden tijdens deze bergtocht. Hij mocht samen met Mozes een glimp opvangen van Gods heerlijkheid en heiligheid. Wat een voorrecht!

Leren omgaan met moeilijkheden

Toen Mozes en Jozua naar beneden kwamen van de berg Sinäi, hoorden ze in de verte geschreeuw. Jozua dacht dat het strijdgewoel was. Wat zal hij gedacht hebben bij het zien van de afgoderij? Mozes wist welke catastrofe hem te wachten stond (Ex32:7,17-18), maar voor Jozua zal dit een schok zijn geweest. Net was hij nog samen met Mozes in Gods nabijheid en nu bevindt hij zich bij een volk dat om een gouden kalf danst. Mozes wordt woedend. Hij gooit de stenen tafelen stuk en verbrandt het kalf. Vervolgens maakt hij er poeder van en gooit dat in het water als drank voor de Israëlieten.

Jozua werd bewust gemaakt van Gods heiligheid door de reactie van Mozes. Tevens maakte hij kennis met de ontmoediging door vleselijke gelovigen. Later zal Jozua vaker met dankbaarheid hebben teruggekeken naar deze wijze les van Mozes (vgl. Jz7:1-8:1).

Kwaliteiten geestelijk ontwikkelen

In het gevecht tegen Amalek komen Jozua's kwaliteiten

als veldheer duidelijk naar voren. Maar hierbij leert hij ook dat de overwinning niet in zijn eigen kwaliteiten ligt, maar in de afhankelijkheid van God. De veldslag zal worden gewonnen door Mozes' gehoorzaamheid aan God en niet primair door de veldslag van Jozua (Ex17:11). Deze ervaring is van blijvende invloed geweest voor de verdere dienst van Jozua. Hierdoor leert hij om later het beloofde land in afhankelijkheid van God te veroveren. En daarbij mag hij weten dat hij niet alleen hoeft te staan in het gevecht tegen de vijand, maar ondersteuning nodig heeft.

Mozes, de mentor van Jozua

Zoals we gezien hebben, had Mozes een enorme invloed op deze jongeman. Hij stond naast hem en hielp hem om geestelijk te groeien. Mozes was daarbij meer dan een vriend voor Jozua. Tegenwoordig zouden we zeggen dat hij de mentor van Jozua was, oftewel de geestelijke vader van Jozua. Mozes kende Jozua en Jozua kende Mozes. Geen van beiden was perfect, beiden waren zich bewust van hun zwakheden. Mozes gaf zijn pupil niet alleen kritiek, maar vuurde de jonge Jozua ook aan.

Kwaliteiten geestelijk ontwikkelen

Een mentor heeft dan ook het verlangen op zijn hart om jou persoonlijk te laten groeien. Hij bewondert de gaven die Christus jou geschonken heeft. Hij kijkt waar jouw talenten liggen en hoe hij die kan stimuleren. In de relatie tussen Mozes en Jozua komt één element zeer duidelijk naar voren: bemoediging! Mozes is een 'bemoediger'. Hij bemoedigt Jozua en geeft daarbij geestelijke ervaringen en kennis door (Dt31:7,23). Dit leerde Mozes niet uit een of ander Amerikaans handboek voor succesvol management. God vertelde hem dit persoonlijk (Dt1:38; 3:28). Onze God is een God die bemoedigt. Hij weet hoe snel we de moed verliezen, hoe snel we alles opgeven en hoe snel we negatieve gedachten over onszelf toelaten. Jozua zal later eveneens zo'n moedeloosheid bij Israël zien en dankbaar gebruikmaken van deze bemoedigende levensinstelling (Jz10:25).

Leren omgaan met moeilijkheden

Uiteraard moet een mentor niet alleen bemoedigen. In bepaalde situaties moet hij zijn leerling vermanen of confronteren met zonden. Maar op de eerste plaats is het zijn taak de ander te stimuleren en uit te dagen. Hij corrigeert hem en versterkt zijn positieve ontwikkelingen. Het succes van de mentor is dus dat zijn leerling succesvol is. En dat is een kunst die heel wat tijd en energie kan vergen. Ook Jozua's ontwikkeling van slaaf van de Egyptenaren tot veldheer van de Israëliëten gebeurde niet in vijf minuten. Tegenwoordig verwachten we dit maar al te vaak bij een christen. We leven in een 'McDonald's-cultuur', waarbij we onze bestelling na twee minuten mogen eten, zodat we na

zeven minuten en twintig seconden verder kunnen gaan. We zeggen: 'Ik wil nú een volgroeid persoon zijn', 'Ik wil nú het perfecte karakter en Godsvertrouwen hebben', 'Ik wil nú de gouden kroon bezitten.'

Het leven van Jozua toont ons echter een totaal ander beeld. De geloofs- en karakterontwikkeling is een proces, dat tijd nodig heeft. Meer dan veertig jaar was Jozua de dienaar van Mozes. Rijping heeft tijd en geduld nodig. Jozua kwam op het toneel in de schaduw van Mozes, maar aan het einde van het boek Jozua promoveert hij tot knecht van de Here God (Jz24:29).

Samen leven in Gods aanwezigheid

God gaf aan Mozes de taak om voor Jozua te zorgen. Hij was degene die Jozua als dienaar voor Mozes uitkoos. Eveneens onderwees God Mozes hoe hij een goede mentor moest zijn en welk doel Hij met Jozua had (Ex17:14; Nm27:18-23; Dt1:38; 3:28, e.a.). Mentorschap is zodoende niet alleen een relatie tussen de mentor en de leerling, maar vooral tussen God, de mentor en de leerling. Jozua was in de eerste plaats niet afhankelijk van Mozes, maar van de Here God. Hij was was een man vol van de Geest (Nm27:18; Dt34:9) en vol van Gods Woord (Jz1:8).

Een uitdaging voor ons

Waarvoor werd uw leven het meeste gevormd? Waren het de mensen die voorbeelden voor u waren of waren het de vele preken die u in de gemeente hoorde? In de huidige tijd heeft de gemeente een nieuwe uitdaging: christenen te leren christelijk te denken. Mentorschap is een sterk middel om op een verantwoorde wijze geestelijke christenen te vormen.

Bent u al een geestelijke vader of geestelijke moeder? Bent u een mentor die jongere christenen van uw eigen geslacht begeleidt en vormt? Bent u net als Mozes iemand die anderen uitdaagt, bemoedigt en corrigeert? Zou u bereid zijn om de nodige tijd hiervoor in iemand te investeren en een relatie met hem op te bouwen? Zou u jongere christenen willen helpen om doelen voor hun geestelijk leven, hun beroepskeuze of hun dienst voor God te definiëren? Zou u bereid zijn om de nodige tijd in iemand te investeren om deze doelen te helpen verwerkelijken door de genade en kracht van onze Heer? Jozua groeide met de tijd op tot een geestelijke leider, die het volk Israël in het beloofde land zou brengen. Hoe gezegend zouden we als gemeente zijn als er ook in onze tijd nieuwe geestelijke mannen en vrouwen mogen opgroeien. Christenen die in staat zijn om geestelijk verantwoord hun dienst in Gods koninkrijk hier op aarde te vervullen. Wat een zegen en kracht zal daarvan uitgaan. ■